

stergerningen, livet i partiet og forholdet til dette, finansudvalgets virke er eksempler på emner, som sikkert med udbytte kunne have været taget op.

Generelt må man beklage, at bogen trods forfatterens mangeårige nøgleposition og hans stærke interesse for det politiske livs funktion ikke er blevet mere givtig for historikeren.

Vagn Dybdahl.

E. Dige: Politisk revy på langs og tværs. (Gad, 1964). 215 s.

Departementschef E. Dige i Finansministeriet har her publiceret dels erindringer, dels iagttagelser af og tanker om politiske problemer. På grund af erindringsstoffet skal bogen omtales her; men desværre indtager det en meget beskedent plads i bogen, kun godt en snes sider. På disse præsenteres dog kort den personlige baggrund for en af vor tids fremragende embedsmænd, alene derved får de værdi. I dette afsnit indgår også et stykke om departementschefstyret 1943-45, et emne, som også tages op i et senere kapitel. Begge steder bringes værdifulde generelle karakteristika og konklusioner, men ikke konkrete oplysninger. Bogens øvrige indhold er afsnit om centraladministration, organisationerne, en række fundamentale problemer i demokratiet og i kulturlivet; udgangspunkterne er historisk betingede, og selv om den aktuelle argumentation vidner om erfaring og indsigt fremføres der dog næppe noget, som ikke kendes fra den politisk-videnskabelige litteratur.

Vagn Dybdahl.

Tage Kaarsted: Regeringskrisen 1957. En studie i regeringsdannelsens proces. Udg. af Institut for presseforskning og samtidshistorie. (Universitetsforlaget i Aarhus, 1964). 194 s.

Der hører vovemod til at give sig i kast med et så vanskeligt og kompli-

ceret samtidshistorisk emne som trekantregeringens tilblivelse i 1957. Men Tage Kaarsteds dristighed har fået sin belønning. Hans bog er blevet et særdeles vellykket bidrag til den samtidshistoriske forskning herhjemme – ikke blot fordi den fremlægger meget og vigtigt stof, men også fordi den betyder et nybrud med hensyn til emnevalg i vor politiske historieskrivning.

Kaarsted har undfanget ideen til arbejdet, mens regeringskrisen i 1957 stod på, og han begyndte indsamlingen af kildestoffet med det samme. Dette første materiale bestod af pressestof, og senere har Kaarsted suppleret det ved at foretage en systematisk og tidkrævende indsamling af oplysninger hos politikere, embedsmænd og pressefolk, der måtte formodes at kunne give bidrag til oplysning af begivenhederne omkring regeringskrisen i maj 1957. Desuden har Kaarsted haft adgang til partiprotokoller, dagbøger og samtidige noter.

Der er altså tale om et stykke samtidshistorie i egentligste forstand. Ikke blot analyseres et begivenhedsforløb, som ligger os meget nær i tid, men Kaarsted har også i vidt omfang selv måttet skabe sig sit kildemateriale, og han har da støttet sig på de endnu levende aktørers og iagttageres erindringer. Netop disse elementer i forskningsprocessen karakteriserer mere end noget andet samtidshistorikerens særlige situation.

Her ud fra giver sig også samtidshistoriens særegne problemer og muligheder. Det er klart, at nærheden i tid gør det vanskeligt på traditionel historisk måde at føle en distance til de behandlede problemer. Tilmed er spørgsmålene omkring en regeringsdannelse af en art, som det altid vil være vanskeligt at komme til bunds i. Der afsættes kun i begrænset omfang kildemateriale omkring disse problemer, bl. a. fordi forhandlingerne foregår mundtligt i mere eller min-